

SLOVENSKI NAROD

Izšaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petih 4 2 D, do 100 vrst 20 50 p, večji inzerati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravištevno: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poslilina plačana v gotovini.

Nezdrav centralizem

Proračunska debata v Narodni skupščini postaja monotona in nezanimiva. Ne samo za široko javnost, ampak tudi za poslance same, kar pričajo vedno se ponavljajoča poročila o škandalozno slabem obisku skupščinskih sej. Vzrok bo deloma v tem, da se vrste sedaj proračuni strokovnih gospodarskih ministrstev, o katerih ima večina poslancev žal le malo pojma in proračunskih postavk ne more stvarno in kritično ocenjevati. Glavni vzrok pa leži v abnormnih odnošajih, v katerih se izživlja naš parlamentarizem. Debatna v zbornici je več ali manj samo formalna, govori namenjeni bolj za časopise in volilce kakor za poslance. Vlada ima svojo glasovalno masino, ki funkcionira brezhibno, kljub diferencam in težkočam v vladni koaliciji. Vlada in opozicijska veta, da bo vsak proračun končno vendar sprejet, pa naj bo debata taka ali taka, in zato skupščinski razpravi ne posveča potrebne pozornosti ne ta ne ona skupina.

En pojav pa je, ki bi ga vendar ne smela prezreti javnost, zlasti pa ne naši gospodarski krogi. Vedno in vedno se iz izjav posameznih ministrov znova vidi tendenca, da huišega centraliziranja naše uprave, posebno tudi gospodarskih državnih institucij. Ta tendenca se več ali manj pojavlja v vseh ministrstvih, odločilo pa jo je podpiral v debati o prometnem resoru tudi minister saobračaja g. Krsta Miletič. Naznanil je namreč, da hoče odsej vse nabave za železnice v državi centralizirati pri generalni direkciji v Beogradu.

Minister se sklicuje pri tem seveda na načelo čim večje ekonomije. Do zdaj so imele železniške direkcije pri nabavah vsaj pri manjših, kolikor toliko avtonomije. Na najboljšem v tem pogledu je bila še ljubljanska direkcija, ki je imela kot naslednika juž. železnice nekako izjemno stališče. Koncem tega meseca naj to preneha in vse nabave bo oskrbovala Generalna direkcija. Ako bi bile naše centralne oblasti boljše kakor so, bi so to dalo morda zagovarjati. Čim večja je količina nabavljajnega blaga, tem ugodnejše pogoje je navadno mogoče doseči, in nabave bi se morda dale res poceniti.

Žal pa vemo vsi, da v Beogradu pri današnjih razmerah tega ne bodo dosegli. Nezmožnost vodilnega aparata bo naredila mnogo več škode, kakor bodo znašali prihranki. Beogradski birokratizem onemogoča in ubija vsako pametno trgovsko poslovanje. Zato se upravičeno bojimo, da bodo te centralizirane dobave, ako že ne direktno dražje, pa vsaj slabše in manj ekonomske, kakor so bile dobave potom direktij. Na druge nevarnosti, ki groze pri dobavah potom beogradskih central, ki so dovolj žalostno proslule, pri tem niti ne opozarjamo.

Pač pa bodo s centralizacijo železniških dobav znova hudo udarjeni slovenski obrtniki in trgovci. Kdor pozna mentaliteto današnjih beogradskih mogotcev, si ne bo delal iluzij, da se bodo naši dobavitelji tudi v bodoče lahko udeleževali dobavnih razpisov. Ogromna večina denarja bo ostala izven Slovenije, naša gospodarska kriza pa se bo še bolj poostрила.

Tak centralizem je nezdrav; odklanjati ga mora vsak pravi Jugosloven, saj daje vedno novo orožje v roke separatistom in federalistom.

MADŽARSKA POPUŠČA NAPRAM ČEŠKOSLOVAŠKI.

— Budimpešta, 16. marca. V kratkem se obnovi kazensko postopanje proti ponarejalcem češkoslovaških bankovcev, katero postopanje je bilo na Dunaju na intervencijo madžarskih oblastil milosrdnim potom ustavljeno. Budimpeštanska policija bo zaslila najprej bivšega ministrskega predsednika Friedricha. Madžarske oblasti so se tudi odločile, da povabijo v Budimpešto oficijelne češke osebnosti, ki bodo pripraznile v preiskavo kot kontrola. V ta namen se povabijo v Budimpešto višji uradnik češkoslovaške Narodne banke in dva visoka uradnika praške policijskega ravnanstva odnosno notranjega ministrstva.

ROMUNSKA PRINCEZINJA JELENA V BEOGRADU

— Beograd, 16. marca. Iz Bukarešte je danes prispela v Beograd romunska princezinja Jelena, soproga bivšega romunskega prestolonaslednika Karola.

Kompromis v Ženevi dosežen?

Mala antanta odstopi svoje mesto v Svetu Poljski. — Pogajanja še niso končana.

Ženeva, 16. marca. Sinoči je končno prišlo do vidnega napredka v razpletu kritične situacije, ki je dosegla včeraj popoldne vrhunec. Pozno zvečer je posetil tajnik nemške delegacije dr. Schubert francoskega delegata Loucheura, da se z njim sporazume glede določil, ki naj bi se stilizirala za slučaj, da se danes doseže sporazum v smislu predlogov zastopnikov Švedske in Češkoslovaške, da se omogoči Poljski vsaj nestalen sedež v Svetu Društva narodov.

Včeraj popoldne so se sestali zastopniki Male antante na daljši konferenco. Sklenjeno je bilo, da dr. Beneš odloži svoj sedež v Svetu in da se prepusti do jeseni ta sedež Poljski. V jeseni pri novih volitvah pa naj pride v Svet zopet zastopnik Male antante, kar bo to pot naibž predstavnik Jugoslavije. Tudi Švedska je pripravljena prepušiti svoj sedež kakor drugi nordijski državi.

Monotona proračunska debata

Narodna skupščina je sprejela do sedaj proračune devetih ministrstev. — Slabo zanimanje za nadaljevanje debate o kmetijskem resoru.

— Beograd, 16. marca. Proračunska debata poteka razmeroma gladko in brzo. V skupščini pride zdaj le še redko do kakšnega ostrejšega konflikta. Posebno včerajšnja seja je bila zelo monotona.

V parlamentu je bilo včeraj v ospredju vprašanje amandmanov. Kakor smo že javili, znašajo sedaj ti amandmani že eno milijardo, ker vsa ministrstva prihajajo z novimi predlogi, da se jim dovolijo k proračunu še dopolnilni krediti po več sto milijonov. Finančni minister dr. Stojadinović se krčevito upira tem dopolnilnim kreditom in izjavlja, da bi mogel pristati k večjemu na amandmane v maksimalnem skupnem znesku 200 milijonov dinarjev. Ker se ni prišlo do sporazuma, je bila tudi razprava o proračunu finančnega ministrstva v skupščini odgojena in pride še le zadnja na vrsto.

Doslej je narodna skupščina v podrobni debati sprejela proračune devetih ministrstev. Sprejeti ima še proračune osmih ministrstev. Za razpravo o teh proračunih je na razpolago še 15 dni. Prihodnje dni pridejo na vrsto naslednji proračuni: 1.) danes nadaljevanje razprave o proračunu poljedelskega ministra, 2.) ministrstvo za šume in rudnike, 3.) ministrstvo trgovine in industrije, 4.) ministrstvo za socialno politiko, 5.) ministrstvo za agrarno reformo, 6.) za izenačenje zakonov, 7.) zunanje ministrstvo in 8.) finančno ministrstvo z rezervnimi krediti, državnimi dohodki in finančnim zakonom.

— Beograd, 16. marca. Današnja seja Narodne skupščine je zelo monotona. V zbornici je komaj 20 do 30 poslancev. V klubih in v klubih je bilo živahjeje. Današnja dopoldanska seja je ob 9.15 nadaljevala včeraj pričetno razpravo o proračunu poljedelskega ministrstva, ki bo trajala še ves dan, ker je prijavljenih 15 govornikov.

Italijanska ekspanzija na Balkanu

Italija hoče zgraditi našo jadransko železnico. — Jugoslavija kot most med Italijo in Rusijo.

— Rim, 16. marca. Fašistovski organ „Impero“ objavlja interesanten članek, ki kaže prava stremjenja italijanskega kapitala. skušajočega zavojevati vse trgovske postojanke na Balkanu in obener: vzpostaviti zvezo po suhem med Italijo in ruski svetovi. Pod naslovom „Nova pota italijanske ekspanzije“ podaja rimski „Impero“ naslednja pojasnila:

„Iz dobro informiranih krogov znanavamo, da je prilikom poseta zunanega ministra dr. Ninčiča Mussoliniju neka italijanska finančna skupina predložila jugoslovenskemu ministru načrte oz. ponudbe, da zgradi železniško progo, ki bi vezala Split z Beogradom, Bukarešto in nato sovjetsko Rusijo odnosno Odeso. S to železniško progo bi bila v stikih tudi pristaniška mesta Italije, zlasti Bari in Ancona. List daje povdarja, da bi bila na ta način z jamčeni interesi Italije, ki se mora razširiti na Balkan. Italijanska finančna skupina je pripravljena zgraditi to železniško progo, ki bi bila v uravni privatno železniške družbe, pri kateri bi bil italijanski kapital udeležen z

Včerajšnja tajna seja Sveta Društva narodov je trajala od 17 do 20. Takoj po seji je okoli 200 žurnalistov obkolilo razne vodilne politike in državnike, ki so si s težavo morali delati pot skozi novinarski kordon. Bili so vsi zelo rezervirani in nerazpoloženi. Briand je novinarjem odgovoril lapidarno: „Stvar še ni gotova!“

Zunanji minister dr. Ninčič se je včeraj posvetoval najprej z nemškim zunanjim ministrom dr. Stresemannom, pozneje pa z madžarskim ministrskim predsednikom grofom Bethlenom. Popoldne je dr. Ninčič posetil Brianda in Loucheura.

Kolikor se more doslej ugotoviti, je bil na tajni seji Sveta odobren predlog, da prepušiti svoje sedeže Češkoslovaška in Švedska. Na ta način bi se omogočil glas Poljski v Svetu. Formalno na se ob enem zasigura na jesen Mali antanti en sedež v Svetu.

Posl. Sava Vuletič (Srncgor. feder.) je v dolgem govoru kritiziral vladno poljedelsko politiko ter se pritoževal nad posopanjem vlade, ki zanemarija Crnogor. Stanje poljedelstva v Crngorji je zelo slabo. V tem oziru se Crngorci smatra za pravo pastorko, kateri ne dajo ničesar za življenje. Ostro je napadel radikalno stranko, ki se ne briga za napredek kmetstva in sploh ne vpoštevata želja in zahtev kmetškega prebivalstva.

Posl. Pešič (rad.) je v dljšem govoru branil agrarno politiko radikalne stranke, naglašujoč, da je vse, kar je država storila za kmetijstvo, izključno zaslug radikalne stranke. Med njegovim govorom je prišlo do ostrega spopada med radikali in opozicijo.

Nato so poslanci Sava Vuletič, Mo. skovljevič in Pešič govorili radi osebnih pojasnil, nakar je dobil besedo posl. Jagatič, hrvatski federalist. Ta je ostro napadal politiko radičevcev, ki jo izvajajo napram seljakom. Stjepan Radič je povsod med hrvatskim prebivalstvom uglasal radikalno seljaško politiko, a sedaj radičevci, ki so v vlad, ne store ničesar za kmetijstvo ter so celo prezrili, da se na podlagi zakona o zemljoradniških kreditih vstavi v proračun za izvedbo tega zakona kredit 50 milijonov dinarjev.

Razprava trajala dalje in se konča danes zvečer. Jutri je na dnevnem redu proračun ministrstva za šume in rudnike.

Proračunska razprava bo po dosedanjih dispozicijah skupščinskega predsedstva trajala d. 30. marca zvečer. Danes zvečer je seja klubskih načelnikov, da se določi nadaljevala lista govornikov. Dopoldne so se sestali klubski poslanci v svojem klubu. Popoldne imajo seje ostali parlamentarni klubi.

KRIZA V ČEŠKI VLADNI KOALICIJI

— Praha, 16. marca. Med češkoslovaškimi socialnimi demokrati in ostalimi strankami vladne koalicije so se pojavile difference. Agrarci zahtevajo z vsa odločnostjo uvedbo črtni carin. Ta zahteva je izzvala v socialno-demokratskih krogih veliko ogorčenje in „Pravo Lidu“ napoveduje, da se zato prične v koaliciji oster boj, ki lahko povzroči težko krizo.

BOLEZEN ČEŠKOSLOVAŠKEGA MIN. PREDSEDNIKA

— Praha, 16. marca. Na nasvet zdravnikov nastoji radi bolezni ministrski predsednik Švehla daljši zdravstveni dopust ter odpuštuje na jug. Nedomestoval ga bo minister Běchyně.

Pospešenje pogajanj z Vatikanom

Kralj Aleksander obišče tudi papeža.

— Berlin, 16. marca. Iz Rima javlja: Proti koncu tega meseca je napovedan prihod novega jugoslovenskega poslanika pri Vatikanu g. Jevrema Simića, ki je bil doslej jugoslovenski poslanik v Varšavi. V vatikanskih dobro informiranih krogih zarijeajo, da se že te dni obnove pogajanja med jugoslovensko vlado in Vatikanom glede sklenitve konkordata. Takoj po prihodu novega poslanika Simića naj bi bil konkordat podpisan. Jugoslovenska vlada je pospešila ta pogajanja, ker želi, da bi bili v času oficijelnega poseta jugoslovenske kraljevske dvojice v Rimu odnošaji med Jugoslavijo in Vatikanom končno urejeni. Jugoslovenski vladar naj bi namreč pri tej priliki posetil tudi Vatikan.

Tajna pogodba zaveznikov proti Nemčiji

— Newyork, 16. marca. „Newyork Herald“ objavlja alarmantno vest o tajni pogodbi, ki naj bi bila sklenjena v Locurnu in naperjena v prvi vrsti proti Nemčiji. Vzrok sedaj je zelo kritične situacije v Ženevi je treba iskati ravno v tem tajnem sporazumu. Tajna pogodba je bila sklenjena med Briandom, Chamberlainom in Skrzinskym ter prepušča Poljski precej vodilno vlogo. Tudi „Newyork Times“ potrjuje to vest.

Naše trgovinske pogodbe

— Beograd, 16. marca. Iz trgovilskega ministrstva prihaja obvestilo, da je ukrenjeno vse potrebno za skorajšnje sklenitev trgovinskih pogodb med našo državo in inozemstvom, da se tako odstranijo vse težave, ki ovirajo razvoj in napredek naše izvozne trgovine. Pogajanja se vrše najprej s Francijo in Anglijo. S Francijo bo trgovinska pogodba podpisana naibž že v mesecu juniju, ravno tako tudi z Anglijo. Nato slede pogajanja z drugimi državami kakor s Češkoslovaško, Albanijo, Španjo in Bolgarsko. V trgovinskem ministrtvu računajo, da bodo do konca tega leta sklenjene trgovske pogodbe z vsemi temi državami. Zanimivo je pripomniti, da vse te države zahtevajo, da bi se pogajanja vodila na njunem ozemlju.

Tiskovne pravde v Zagrebu

— Zagreb, 16. marca. Pred senatom sodnega stola sta se včeraj 15 t. m. vršili dve zanimivi tiskovni pravdi. Dopoldne je bila razprava proti mag. phar. Drenovačkemu katerega je tožil sreski poglavar Magovec radi žaljenja in obrekovanja po tiskovnem zakonu. Obtoženec je ponudil poravnavo ter se je obvezal plačati znesek 4000 dinarjev in odvetniške stroške. Na tej pravdi zainteresirani konzorcij „Riječ“ je po svojem zastopniku ugovarjal tej poravnavi, opozarjajoč na določila tiskovnega zakona, po katerih je dolžna plačati obveznosti iz take poravnave izdajatelj, če jih ne more plačati obtoženec. Sodnik tega protesta ni upšteval.

Popoldne je bila razprava proti odgovornemu uredniku „Riječi“ g. Sporiču, katerega toži minister za agrarno reformo Pavle Radič radi člankov, ki so bili objavljeni v mesecu avgustu in septembru o njegovi agrarni politiki. Prvotno je sodišče obsodilo g. Sporiča na en mesec zapora, 2000 Din globe in na 2000 Din stroškov. To sodbo je stol sedmorice iz formalnih ozirov razveljavil ter odredil novo glavno razpravo. Sodišče je včeraj g. Sporiča po izvedeni razpravi obsodilo na mesec dni zapora, 2000 dinarjev globe in 1500 Din stroškov, z motivacijo, da so članki vsebovali žaljive in klevete.

RUSIJA SOLIDARNA S KITAJSKO

— Berlin, 16. marca. Iz Moskve javlja, da je povodom spominske svečanosti za Sunjadsenom imel Trockij pomemben govor, v katerem je prav resno in odločno svaril Anglijo in Ameriko, da se ne vmešavate v notranje razmere Kitajske. Vzkliknil je: Roko proč od Kitajske! To ni nikakr prazna fraza, marveč temeljni princip ruske zunanje politike. Rusija hoče ramo ob rami se boriti s Kitaisko in končno zmagati.

Minister za narodno zdravje v Sloveniji

Minister za narodno zdravje doktor Slavko Miletič je danes ob 11.5 a beogradskim brzovlakom prispel v Ljubljano. Na glavnem kolodvoru se ministra pozdravili veliki župan dr. Vilko Baltič, komandant dravske divizije general Kalafatović, šef zdravstvenega oddelka za Slovenijo dr. Katičič, v inu železniške direkcije pa direktor dr. Borko. Danes si minister dr. Miletič ogleda razne naše humanitarne in sanitetske ustanove. Ministra spremljata na njegovem inspekciskem potovanju narodni poslanec dr. Ninko Perić in posl. Leovac. Minister dr. Miletič poseti dalje Celje, Topolšico in Maribor. Minister si najbrže ogleda tudi razna naša kopališča v Sloveniji.

JUGOSLOVANSKA KRASOTICA IZGNANA IZ GRŠKE

— Beogra, 16. marca. Danes je prispela izgnanskim potom v Beograd jugoslovenska krasotica 18letna Rita Krpič, ki so jo izgnale oblasti iz Aten preko Soluna v našo državo. Omenjena je rodom Dalmatinka iz Boke Kotorske ter je bila baje zaročenka sina grškega diktatorja Pangalosa. Kakor zatrjujejo, je izgon odredil sam general Pangalos. V beogradskih krogih je ta afera vzbudila splošno senzacijo.

Današnje vreme.

— Kranjska gora, ob 7. jutraj. Temperatura — 1° C, barometer se dviga, brez oblačov, mirno, brez vetra, sen 10 cm, sonec nimec ugoden.

— Bohinjska Bistrica, ob 7. jutraj. Temperatura + 7° C; za zimski sport neugodno.

Strahovita statistika

Beograd, 15. marca. p. V preteklem letu se je v Beogradu zastropilo 390 deklet, 45 poročenih žensk in 2 stari ženski. Vse deklice so žrtve verolomnih ljubimcev.

Smeh Zabava Humor

BISCOT

kot

Piskrovezec

Veselo

Duhovito

Razvedrilno

Pride v

ELITNI KINO MATICA

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trg. Povpraševanja in ponudb malo. Prodanih 8 vagonov bukovih pol suhih drv 17.50 Din.

Zitni trg. Povpraševanja in ponudb malo. Prodana 2 vagona bačke pšenice 76/77 fco. n. p. 280 Din.

2½% drž. renta za vojno škodo 273, 280, 7% invest. pos. iz l. 1921 74. 78; Češka posojilnica d. d. 200, 205; Ljubljanska kreditna banka 200, 220; Merkantila banka 102, —; Prva hrvatska štedionica 968, 972; Kreditni zavod 165, 175; Slavenska banka 50, —; Strojne tovarne in livarne 100, 110; Trboveljska premogokopna družba 260, 372; Zdrzužene papirnice 110, —; Stavbna družba d. d. Ljubljana 80, 90; Šešir d. d. 115, 120; 4½% kom. zad. dež. bke 20, 22; 4½% zast. l. kr. dež. bke 20, 22.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 16. marca. — Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 10.9342—10.9742, Praha 168.10—169.10, Pariz 204.78—206.78, Newyork 56.67—56.97, London 276.11—277.31, Trst 227.54—228.74, Berlin 13.52—13.56, Dunaj 800.50—804.50.

Efektii: 7½% invest. posoji. 1921 73—75, 2½% drž. rente za ratno šetu 279—281, Hrv. eskomptna banka 118—118.50, Kreditna banka, Zgb. 114—116, Hipotekarna banka 66—67, Jugobanka 108—109, Prastidionica 865—870, Eksploatacija 24—25, Drava d. d. Osiček 204—205, Sečarana 400—420, Isis d. d. 61—63, Nihad 34, Slavonija 42—43, Trboveljska 355—380.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih, 16. marca. Borza: Beograd 9.14, Pariz 18.72, London 25.255, Newyork 519.50, Milan 20.80, Praha 15.385, Dunaj 73.20.

— Trst, 16. marca. Predborza: Beograd 43.95—44, Pariz 90.25—90.75, London 121.20—121.45, Praha 73.70—73.75, Curih 478—481, Newyork 24.80—24.90, Dunaj 245—253.

Politično pismo iz Prage

Težkoče v vladni koaliciji. — Vojaki in oficirje izgube volilno pravico. — Nemški demokrati o vstopu v vladu.

Praga, 13. marca.

Zadnji teden so minili v znamenju krize v vladni koaliciji. Zlasti so ostri konflikti med narodnimi demokrati in socialisti ter med socialisti in klerikalci. Socialni demokrati so izdali pretekli teden proglas svojega parlamentarnega kluba, iz katerega je razvidno, da se počutijo v koaliciji zelo slabo in da bi radi izstopili. Obžalujejo, da niso takoj po volitvah stopili v opozicijo, kjer bi lahko kritizirali vladu in njeno delo. Volitve so forsrirali zato, da bi se položaj v koaliciji razčistil in da bi se pokazalo, da-li lahko še ostanejo v vladi. Ostali so, dasi so bili poraženi in dasi tudi z ustanovitvijo socialističnega bloka v koaliciji niso imeli sreče.

Gotovo pa je, da socialni demokrati ne bodo izvedli svoje grožnje glede izstopa iz koalicije. Ne drži jih le narodni interes, ki v današnjih razmerah še nima zahteva vsenarodno koalicijo, ampak tudi drža jih v vladi tudi strankarski interes. Skrbijo jih pri tem le naraščajoča komunistična propaganda, ki razjedajo z demagoškimi slagerji njihove volilske mase. Zato se nahajajo vedno med Scilo in Karibdo, kar seveda silno otežkoča smoteno delo vladne koalicije.

Vlada pripravila nov zakon o ustroju vojske. Med drugimi spremembami je tudi ta, da izgube vojakov in častnikov volilno pravico. Vprašanje volilne pravice v vojski je že davno dozorelo. Vsake volitve zanašajo med vojaštvo nered in izpodkopavanje discipline. Do volilne pravice v vojski je prišlo po prevratu zato, ker so takratni vodilni politiki napačno poimenovali demokracijo in razmerje vojakov do politike. Volilno agitacijo je bilo treba v armadi prepovedati, toda brez agitacije je volilna pravica nepopolna. Praksa je po-

kazala, da rodi volilna pravica v armadi samo slabe posledice. To so naposled videli vse stranke, izvzemši komuniste. Tako so ostali samo še komunisti, ki zagovarjajo volilno pravico v armadi, dočim vse druge stranke zahtevajo, da je treba vojaštvu to pravico vzeti.

Proti volilni pravici v armadi je nastopil tudi minister narodne obrambe Stříbrný, ki je v pogovoru z novinarji izjavil: «Volilno pravico vojakov sem smatral vedno za absurd. S političnim uveljavljanjem se izpodkopava med vojaštvom disciplina, zakaj pogosto se pripeti, da podčastnik ali naveden vojak na političnem shodu javno napada višjega častnika, ki je slučajno drugačnega političnega prepričanja. Ministrstvo narodne obrambe dela na to, da dobimo zakon, s katerim bi bila aktivna in pasivna volilna pravica vojaškim osebam odvzeta.»

Nemška demokratska stranka je sklicala v soboto kongres v Liberec. Politično poročilo je podal bivši poslanec dr. Kafka, ki je med drugim izjavil, da o vstopu Nemcev v vladu ne more biti govora, dokler jih češke stranke izrecno ne povabijo. Češki Nemci morajo delati na to, da se odstrani vsenarodna češka koalicija, ki pomenja za nemško manjšino veliko zlo. Nemci bi se lahko s Čehi pobotali, toda samo pod pogojem, če so pripravljene Čehi popraviti Nemcem vso materialno in moralno škodo, ki so jo imeli po prevratu. Nemci zahtevajo v prvi vrsti šolsko avtonomijo, ki bi jamčila za razvoj nemškega šolstva v ČSR. Glede jezikovne politike zahtevajo, naj dovoli vlada vsakemu Nemcu neomejeno uporabo svojega jezika na vsem ozemlju ČSR. V parlamentu naj bi se tvorile narodne kurije po vzorcu bivšega moravskega deželne zbora.

Bogičević, ki je bil posvajan nedavno v Moskvo, da dobi potrebna navodila. Dr. Bogičević je iz znane srbske rodbine, ki je igrala za časa Obrenovičev zelo važno vlogo. Po kneginji Ljubici se bil Bogičević celo v sorodu s Obrenoviči. Miloš je bil vzgojen v tujni, bil je zelo nadarjen in že v zgodnji mladosti se mu je obetala slajna karijera. Po vseučiliških študijah se je posvetil diplomaciji. Pred vojno je bil srbski odpravnik poslov v Berlinu, pozneje pa diplomat-ski zastopnik Srbije v Kairu, od koder je odšel v Švico. Iz Švice se je vrnil v Berlin, kjer je začel na svojo roko mirovna pogajanja z Nemčijo. To je bil njegov prvi korak k veleposladi. Srbska vlada v Nisi je dobivala neprestano ponudbe od Avstrije, ki ji je obetala Bosno in razne druge kompenzacije, če sklene separatni mir. Nobenega avstrijskega agenta ni vlada sprejela. Bogičević pa je veroval v zmago Nemčije in zato se je hotel proslaviti kot iniciator separatnega mira. Čim je dobila takratna srbska vlada od francoske policije informacije o Bogičevićeve delovanju, je bil Bogičević takoj odpoklican in moral se je zagovarjati pred zunanjim ministrom. Izjavil je, da je potoval iz Švice v Berlin k svojemu ljubici, v resnici pa je podpiral nemško propagando.

Še pred koncem vojne je začel priobčevati v neki nemški reviji članke o odgovornosti za vojno. V teh člankih je dožil srbsko vlado, da je odgovorna za sarajevski atentat. Pozneje se je seznanil s skupino srbskih emigrantov na Dunaju in priobčil v neke-nemški pariskem pacifističnem listu članek z namenom, da pridobi francosko javno mnenje za separatni mir s Nemčijo. Isti cilj je hotel doseči tudi s svojo brošuro, v kateri piše, da se je vedno boril proti politiki, ki je zapletla Srbijo v vojno s centralnimi državami. Pisal je tudi, da je bil atentator Princip v zvezi s srbskim generalnim štabom.

Zdaj se je pridružil Bogičević boljševikom. Namen njegovega potovanja v Moskvo je bil najti v ruskih arhivih dokaze, da je bil ruski poslanik v Srbiji Hartwig obveščen o pripravah za sarajevski atentat. Če bi se ti dokazi našli, bi lahko Nemčija zvrnila odgovornost za vojno na Srbijo. Nemška diplomacija se zelo zanima za to Bogičevićevo akcijo. Ruski boljševiki se jeze na Stjepana Radića, ki jih je pustil na cedilu. Zato skušajo najti koga drugega, ki bi jim pomagal diskreditirati Jugoslavijo. Bogičevićevo potovanje v Moskvo je torej v zvezi z novo ofenzivno komunistično internacionalno proti naši državi. Bogičević se je te dni vrnil na Dunaj.

Izpred sodišča

Huda Tončka in — lisica.

Predsednik vzklicnega senata: «Križnik Anton, oče in hči Antonija iz Zlebovi Stopita sem! No oče, vi ste bili obtoženi, da ste nastavljal zanke za zajce in lisice. Pri prvi obravnavi ste se zagovarjali, da so nastavljal zanke vaši nedolčni otroci in ste bili seveda oproščeni. Državni pravdnik pa vam tega ne verjame in se je pritožil. No, povejte sedaj, kako je bilo?»

«Gospod, tu je moja hči, ta naj govori.»

In vstala je letna Tončka in je resolutno povedala: «Gospodje, lisica je hodila k nam in nam je pokradla že devet kokoši in več piščet. Pa sem bila jezna in nastavila sem ji pod kozolec past. Poleg te pasti sem pa nastavila še manjše, in sicer za zajčke, ki so hodili v kozolec po deteljo. Zabila sem v zemljo dva količka in pritrčila njima zadrgo, okoli te pa sem potresla malo krmel.» V očigled te izpovedi nedolčne deklice je moral vzklicni senat pritožbo državnega pravdnika zavrniti in oče in korajžna hči sta odšla zopet prosta.

Podjeten sleparček z Glinca.

Pred kratkim smo že poročali o podjetnem sleparju Francetu Zupančiču iz Glinca pri Ljubljani. Zupančič je imel najprej kar dve mizarjski delavnici, in sicer eno v Ljubljani v Hrenovi ulici, drugo pa na Glincah. Toda, ker mu ni maral dosti delati in je hotel samo dobro živeti, so mu končno upniki vse prodali.

Takrat je začel mošlepariti. Dasi ni imel o čevljarstvu niti pojma, je ustanovil «Tovarno in prodajalnico čevljev na Glincah.» Vse skupaj je bilo nastanjeno v neki bivši vojaški baraki. V delavnicah sta delala dva čevljarja, zaloge ni bilo nobene, razen kupčka kopit, v zalogi pa je bilo večših pet, večših celo šest parov čevljev. Kljub temu se je posrečilo Zupančiču, da je pridobil kot kompanjona nekega O. K. iz Kranja, katerega je nastavljal kot potnika proti ekav-

ciji 6000 Din. Seveda ni kavcije nikdar več videl.

Goljufal pa je mož še drugače. V ljubljanske liste je dal oglaš, da išče neko boljše podjetje uradno proti kavciji. In res se je zglasilo več gospodičen, ki so mu izročile preko 4000 Din kavcije. Ko je prišla prodajalka v to imenitno poslovalnico, je bila vsaka razočarana, in je zahtevala svojo kavcijo nazaj. Zupančič pa ji je činično rekel, da lahko gre, če ji ni všeč, kavcija pa je seveda zapadla. Najlepše pa je napravil, ko mu to ni več neslo, ker so se že kopčile ovdabe opeharjenih kontoristinj. Razglasil je namreč v listih, da je otvoril na St. Peter-ski cesti v neki znani stari gostilni «Zeni-tovanijski zavod» in da išče za to podjetje uradniki, seveda tudi s kavcijo. Tudi tu se je javila neka gospodična, ki pa mu je dala k sreči samo 200 Din kavcije.

Podjetni sleparček je bil pri obravnavi malo manj podčen, morda tudi radi tega, ker so bile navzoče opeharjene gospodične. Zagotavljal je samo, da je hotel vso škodo povrniti. Arretirali so ga dne 12. januarja. — Obsojen je bil na štiri mesece težke ječe, v kazni pa so mu vsteli dva meseca preiskovalnega zapore. Mož je prosil, da bi ga pustili malo na prosto, česar pa mu niso dovolili in bo moral kazen takoj prestati. Še bolj hude pa so postale nanj oškodovanke, ko so zvedele, da so ob svoj denar in da ta po inseratih tako velepotentni podjetnik nima nobenega ficka premoženja.

Bajno lepa zaloga

damskih angleških podlog za plašče in kostume.

Meter že od Din 45— naprej pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Torek, 16. marca: Zaprti.
Sreda, 17. marca: «Deseti brat». C.
Četrtek, 18. marca: «Ana Christie». F.
Petek, 19. marca: Zaprti. «Prodana nevesta». Gostovanje v Celju.
Sobota, 20. marca: «Večni mornar». D.

OPERA.

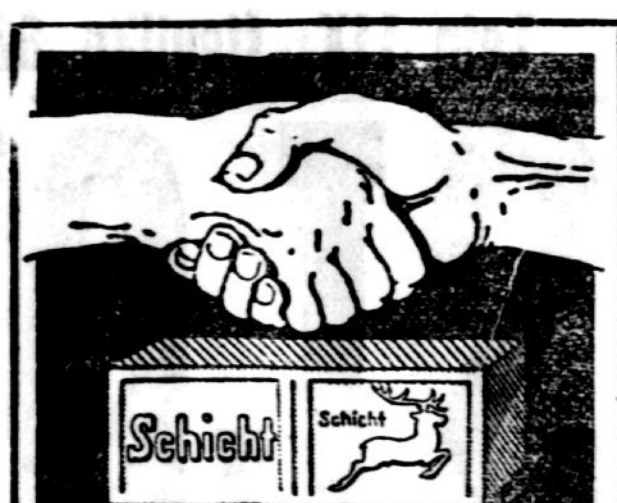
Torek, 16. marca: «Zongler naše ljube Gospe». E.
Sreda, 17. marca: «Trubadur». Gostovanje g. Roberta Primožiča. A.
Četrtek, 18. marca: «Grofica Marica». Izv.
Petek, 19. marca: Ob 15. «Druga mladost». Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Ob 20. «Deseti brat». Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Sobota, 20. marca: «Pygmalion». Premijera. Izv.

Ako ni drugače označeno, se prično predstave v drami ob 20., v operi pa ob pol 20.

— Koncert Saincín-Kroemer. Koncert ravnatelja celjske Glasbene Matice in vijo-linskega virtuosa Saincina ter prof. Kroemer-ja, pianista iz Grada je bil za nas zanimiv dogodek v prvi vrsti zaradi noviteta, ki sta nam jih gospoda podala. Drugičkrat smo v kratkem času slišali pri nas Szymanskovega v Sonati op. 9 (Sevčikovci so prejšnji teden igrali njegov c-dur kvartet), sploh privrkat pa Rusa Nikolaja Roslaova in Italijana Ottorina Respighija. G. Kroemer pa je zaigral še par manj znanih Debussy-jevih klavirskih skladb. Koncert je v moralnem oziru uspel kar najbolje, oba gospoda sta bila pristočno sprejeta in smeta biti navzlic slabše zasedeni dvorani s svojo prireditvijo zadovoljna, kakor smo tudi mi. Podrobno poročilo o koncertu sledi jutri.

— «Ljubljanski Zvon» priša v marčevski številki tole vsebino: Oton Zupančič: Beseda o Prešernu. — Fran Albrecht: Jubilej Ivana Prijatelja. — Juš Kozak: Sent-peter. — Pavel Golja: Večer. — Vladimir Levstik: Oblodenci. — Onomo — Komači — Pavel Karlin: Sanjavo življenje. — Ivan Albrecht: Beda. — Anton Ocvirk: Ekspresija. — Dr. Alma Sodnikova: Vevrov estetski sistem v uči tradicijskih estetskih teorij. — Dr. N. Preobraženski: Nova Rusija. — France Bevk: Beg pred senco. — Pavel Golja: O mraku. — Književna poročila. — Kronika.

— Arhitektonsko razstavo v Jakopičevem paviljonu prireditelja profesor arh. Rado Kregar in asistent Ivo Spindič z učenci višje stavbe šole Teim. srednje šole v Ljubljani. Razstava se odpre v nedeljo ob 11. dopoldne.

Nerazdružna sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega mla. Jedro in jamstvo čistosti in izbornosti. Varuha perila in rok. Sovražnika truda in muke. Ne verujte nikomur, da je drugo mlo, prav tako dobro! Ostanite pri tem, kar se je izkazalo za najbolje.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 16. marca 1926; katoličani: Radovan, Ljubislava; pravoslavni: 3. marca: Evtropije; muslimani: 2. ramazana 1344; židje: 1. nisana 5586.

Jutri: Sreda, 17. marca 1926; katoličani: Jedert, Budimir; pravoslavni: 4. marca: Cerasim; muslimani: 3. ramazana 1344; židje: 2. nisana 5586.

DANASJNE PRIREDITVE. Gledališče: opera «Zongler naše ljube Gospe»; drama zaprta.

Kino Matice: «Monte Carlo»; Ljubljanski dvor: «Justifikacija nedolžnega na električnem stolcu»; Kino Ideal: «Nevesta na motorju».

Predavanje o pridobivanju špargljev ob 20. v šoli na Grabnu.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE. Gledališče: opera «Trubadur»; drama «Deseti brat».

Kino Matice: «Monte Carlo»; Ljubljanski dvor: «Justifikacija nedolžnega na električnem stolcu»; Kino Ideal: «Bela večera».

DEZURNE LEKARNE.

Torek: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Sreda: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarič, Karlovska cesta.

Solnce zaide danes ob 18.6, vzhaja jutri ob 6.10 in zaide ob 18.8.

Mesec zaide danes ob 21.3, vzhaja jutri ob 6.17 in zaide ob 22.15.

«Čajanka». Ste že poskusili čajne mešanice Čajanka in Globus-vaniljin sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

Šahovski turnir na Semmeringu

VI. in VII. kolo.

Ker so se večerj pri poročilu o VI. kolu šahovskega turnirja na Semmeringu vrinile nekatere pomote, podajamo potek VI. kola še enkrat. Vidmar je podlegel dr. Tarraschu, Grünfeld je zmagal nad Kmochem, Retti nad Sviracem dr. Michelom. Tartakower je zmagal na Janovskim, Spielmann pa je utrpel svoj prvi poraz in je izgubil proti Rubinsteinu. Niemcevič je zmagal nad Yatesom, Aljehin nad Davidsonom. Treybal je dosegel nad Gilgom svojo prvo zmago, Vayda pa je zmagal nad Rosciliem.

Stanje po VI. kolu je bilo sledeče: Tartakower 5, Niemcevič 5, Rubinstein 4 in pol, Spielmann 4, Grünfeld, Aljehin, dr. Tarrasch, dr. Vidmar 3½, Gilg, Retti, Janowski, Vayda 3, Kmoč, dr. Michel 2, Yates, dr. Treybal 1½, Davidson 1, Roselli 0.

VII. kolo.

V VI. kolu, ki se je odigralo večerj, je dr. Tartakower zmagal nad dr. Michelom. Rubinstein je doživel prvi poraz od Niemceviča. Remis sta ostali partiji Treybal: Roselli in dr. Vidmar: Vayda. Davidson je porazil Gilga, Spielmann je zmagal nad Janovskim, Tarrasch nad Kmochem, Retti nad Grünfeldom, partija Yates: Aljehin pa je bila po osemurni borbi prekinjena.

Stanje po sedmem kolu je sledeče: Niemcevič, dr. Tartakower 6, Spielmann 5, Rubinstein 4, Tarrasch 4½, Retti 4 (1), dr. Vidmar 4, Aljehin 3½, Grünfeld Vayda 3½, Janowski 3 (1), Gilg 3, Davidson 2½, dr. Michel, Treybal, Kmoč 2, Yates 1½, Roselli 1½.

— Zakaž, zakaj ste me pa prosili, naj ostanem v Panam? — je vprašal Francis.

— Zato, ker vas ljubim. Saj sem vam že povedala.

— Če boste tako nadaljevali, se utegne pripetiti, da zblaznim. — je vzklil Francis.

— Jaz sem že opetovano mislila, da zblaznim od te razdvojenosti, — je dejala Leoncie. — Ako mislite, da mi je lahko igrati vlogo flegmatične anglosaške ženske, se temeljito motite. Noben mož anglosaške krvi, niti vi sami, ki vas tako strastno ljubim, me ne morete prezirati zato, ker ne morem skrivati svoje dvojne ljubezni. Mislim, da se mi ni treba sramovati, če vam povem to odkrito. Če je moja iskrenost anglosaška lastnost, jo sprejmite tako, kakršna je. Pa tudi če je to lastnost Španke in ženske, jo sprejmite z enalim razumevanjem, saj sem Španka, ženska in hči Enrica Solano.

Jack London:

Roman treh src

— Kaj je vam res newyorška borza tako pri-rasla k srcu, da neprestano mislite na njo? — ga je dražila Leoncie.

Toda replika ni bila samo posledica koketiranja. Leoncie je hotela v prvi vrsti pridobiti na času. Strah jo je bilo ostati med štirimi očmi z mladencem, ki se ga je bala ljubiti, pa ga je kljub temu ljubila.

Francis je postajal nestrpen.

— Vajen sem govoriti brez ovinkov, Leoncie. To, kar mislim, povem vedno naravnost brez naj-manjših ovinkov. . .

— Saj v tem se baš razlikujete od nas Špancev, — je pripomnila ona, — ki mislimo, da je treba vsako puhlo misel zaviti v potok najlepših fraz.

Francis se pa ni dal motiti. Hotel je povedati Leoncii vse, kar mu je težilo srce, in zato je nadaljeval:

— Norčujete se iz mene, Loncie, in radi bi me vodili za nos. Jaz govorim brez ovinkov to, kar mislim in čutim, kakor se spodobi moškemu. Vi pa zavijate in letate od enega vprašanja do drugega kakor veša. Priznam, da je to v skladu z žensko naravo in logiko. Vendar mi pa delate krivico. Odkril sem vam svoje srce in vem, da

me prav dobro razumete. Vi mi pa še do danes niste razodeli svojih čustev. Nasprotno, ves čas zavijate in koketirate tako, da vas res ne raz-umem. Tako imate prednost pred menoj, ker me lahko opazujete in analizirate moje duševno stanje. dočim stojim jaz pred večno zagonetko. Vi dobro veste, da vas ljubim. Saj sem vam odkrito pove-dal. A jaz? Kaj vem jaz o vas?

Leoncie je zardevala in povešala oči. Sedela je molče, ker ni znala odgovoriti.

— Vidite, saj pravim, — je nadaljeval Francis. — Vi mi nečete odgovoriti. Zdite se mi ta hip še lepša, še bolj zaželenja, kakor sicer, — in vendar se norčujete iz mene. Niti z besedico mi nečete omeniti svojih čustev in namenov. Mar zato, ker ste zlobni? Ali pa zato, ker ste Španka?

Čutila je, da so jo zadele njegove besede v živo. Ni se mogla več premagati. Sama ni prav vedela, kaj govori in počenja, ko je dvignila glavo pogledala Francisu naravnost v oči in spregovori-la mirno, kolikor je pač mogla:

— Lahko bi bila tudi anglosaška krvi, Angle-zinja ali Američanka ali karkoli hočete, pa bi govorila vedno odkrito in ne prikrivala nobene misli.

Za hip je umolknila, premislila hladnokrvno to, kar je hotela reči, in nadaljevala:

— Pritožujete se, da ste mi odkrili svoje srce, jaz pa vam kljub temu nisem povedala, da-li vas ljubim ali ne. Odgovoriti vam hočem na to vprašanje jasno in odkrito. Da ljubim vas. . .

Odstranila je njegove roke, ki so se strastno iztegnile proti nji.

— Počakajte! — je vzklila. — Kdo je zdaj ženska — vi ali jaz? V kom kipi zdaj španska kri? Nisem še končala. Ljubim vas. Ponosna sem na to, da vas ljubim. A to še ni vse. Vprašali ste me, kako in kaj je z mojimi čustvi. Povedala sem vam o svojih čustvih. Zdaj vam moram povedati še o svojih namelih. Poročiti se hočem s Henryjem.

Ta pretirano anglosaška odkritosrčnost je zaprila Francisu sapo.

— Za božjo voljo — kako to? — je bilo vse, kar je spravil iz sebe.

— Zato, ker ljubim Henryja, — je odgovorila in mu gledala še vedno naravnost v oči.

— Toda — saj . . . saj ste vendar prav kar rekli, da ljubite mene, — je dejal ves iz sebe.

— Da, tudi vas ljubim. Oba ljubim. Poštena ženska sem. vsaj smatrala sem se vedno za pošteno, dasi mi pamet govori, da ni mogoče ljubiti dveh enakkrat in biti poštena ženska. Toda to me ne vznemirja. Če sem pokvarjena, je kriva pač moja narava. Prenarediti se ne morem. Kri se ne da spremeniti v vodo.

Umolknila je in čakala odgovora, toda Francis še vedno ni mogel najti primernih besed, da izrazi svoje presenečenje.

— Nu, kdo je anglosaške krvi, vi ali jaz? — je vprašala smeje. Veselilo jo je, da so ga spravile njene besede v tako zadrego. — Povedala sem

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 16. marca 1926.

— Vsem cenjenim naročnikom, katerim je potekla naročina, smo koncem meseca priložili poštne položnice ter jih vlijudno naprošamo, da blagovolijo naročnino z eventualnim zastankom čimprej poravnati. — Zamudniki povzročajo upravi samo nepotrebne stroške in delo. — Uprava «Slov. Naroda».

— Poset kraljevske dvojice v Rimu. Italijanski listi med drugim rimski »Mistagor« potrdjujejo, da bo jugoslovenska kraljevska dvojica oficijelno posetila Rim šele koncem meseca junija. Razlog za odgoditev poseta je v tem, ker se konča do tega časa dvorno žalovanje po pokojni italijanski kraljici-materi.

— Povratek velikega župana. Veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vilko Baltič se je v ponedeljek povrnil iz Beograda, kjer je notranjemu ministru poročal o tekočih zadevah. Veliki župan sprejema znova stranke ob določenih urah in dnevih.

— Francosko odlikovanje trgovinskega ministra. Francoski poslanik na našem dvoru Grenard je včeraj v spremstvu svojega tajnika posetil ministra trgovine in industrije dr. Krajača v njegovem kabinetu ter mu izročil odlikovanje francoskega predsednika republike red častne legije. Odlikovanje je bilo podeljeno 26. januarja t. l. Pri tej priložnosti sta ministri in poslanec izmenljiva misli o sklenitvi trgovinske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo, ki se najbrže podpisše meseca junija.

— Preiskava proti funkcionarjem profesorstva. Po nalogu prosvetnega ministra Stepana Radiča je uvedena disciplinarna preiskava proti funkcionarjem Učiteljskega združenja jugoslovenskih srednješolskih profesorjev radi spomenice, ki jo je Učiteljsko združenje 10. februarja t. l. poslalo ministrskemu predsedniku in predsedstvu Narodne skupščine. Memorandum je zlasti bil ostro napravljen proti Stepanu Radiču ter je odločno obsojal Radičovo prosvetno politiko. Preiskavo vodi načelnik oddelka prosvetnega ministrstva Gjorgjevič, ki je že zasljal o stvari predsednika Učiteljskega združenja J. Živanoviča. Razlog, da preiskava ni bila preveč uvedena, je v tem, ker je baje prosvetni minister čakal, da tudi njemu pošlje učiteljske spomenice. Ker se to ni zgodilo, je Radič odredil preiskavo na podlagi v časopisih objavljenih spomenic.

— Protest učiteljev proti Radiču. Učiteljsko društvo v primorsko-kraški oblasti je po glavnem izvršnem odboru UJU v Beogradu vložilo pri prosvetnem ministru protest proti mnogim premetitvam in preganjanjem učitelstva v okoliščini oblasti. Protest navaja, da je prosvetni minister Stepan Radič v kratkem času premestil nad 10 učiteljev in učiteljice.

— Konferenca zdravniških zbornic. V Beogradu je bila v nedeljo in včeraj konferenca Zdravniških zbornic naše države. Zdravniško zbornico za Slovenijo je zastopal njen predsednik dr. Vinko Gregorič. Na konferenci so soglasno ugotovili potrebo, da ministrstvo za narodno zdravje sodeluje z zbornicami in da upošteva zbornične statute. Konferenca je dalje razpravljala o novi uredbi Zdravniških zbornic. Dalje so razpravljali razna aktualna vprašanja, tako vprašanje zobozdravnikov, vprašanje zdravnikov — inozemcev, ki so v naši državni službi in vprašanje kontraktualnih zdravnikov. Sprejet je bil predlog beogradskega zdravnikov, da morajo biti kopalški zdravniški strokovno vsposobljeni.

— Odhod nemških dijakov. V soboto zvečer so nemški dijaki odpotovali iz Beograda. Dopoldne so posetili nemške voja-

ške grobove ter si ogledali beogradske zanimivosti. Posebno so se zanimali za moderne naprave in Narodnem gledališču. Popoldne jim je priredilo nemško poslaništvo čajanko.

— Konferenca o turizmu. Danes se nadaljuje konferenca o turizmu. Udeležujejo se je zastopniki prometnega, trgovskega in znanjega ministrstva. Na dnevnem redu je vprašanje ponovnega 50% znižanja železniške tarife za izletnike, ki potujejo na Jadran. Vse kaže, da bo ta popust zopet dovoljen.

— Italijanski vojaški grobovi v naši državi. Italijanska vlada je obvestila naše ministrstvo, da je imenovan za inspektorja vseh italijanskih vojaških grobov v naši državi vojaški duhovnik italijanske armade don Roberto Bruzoni, ki v kratkem nastopi svoje inspekcijsko potovanje. Največ italijanskih vojakov je pokopanih v Sloveniji in Južni Srbiji.

— Podpora siromašnim poljedelcem. Poljedelsko ministrstvo je pričelo razdeljevati podpore siromašnim poljedelcem in obrtnikom iz dohodkov razredne loterije. Razdelitev se vrši sporazumno s trgovskim ministrom.

— Pozor, slovenski vinotičarji in gostilničarji! Kakor so že opetovano poročali slovenski listi, se vrši 22. in 23. marca t. l. velik vinski sejem v St. Ilju v Slov. goricah. Ta sejem, ki je združen z veliko vinsko razstavo, bo eden največjih, ki so se dosedaj po preobratu vršili v Jugoslaviji. Razstavljenceh bo nad 350 vrst različnih vin. Sentiliska nimajo sicer toliko alkohola kakor lutomerska, pač pa imajo posebno dobro aromo, katero občuduje vsak, ki jih je poskusil. Naj se vsak interesent sam prepriča o tem dejstvu dne 22. in 23. marca. Iz Maribora vozi 22. marca poseben vlak okoli 10. Tudi imajo udeleženci od vseh postaj polovično vožnjo.

— Kongres najemniških organizacij naše države se bo vršil dne 21. t. m. v Zagrebu. Kongres bo obravnaval: posledice obstoječega stanovanjskega zakona, nadaljnjo zaščito najemnikov in naše zastopstvo na mednarodnem najemniškem kongresu v Curihu meseca maja t. l.

— V Smarjeti pri Rimskih Toplicah se vrši v ponedeljek 22. t. m. prvi živinski in kramarski sejem. Za kupce živine preskrbljeno. Zveza z vlakom zelo ugodna. Semjišče v bližini kolodvora. Vsi kupci in prodajalci živine se pozivljajo, da obiščejo ta sejem v obilnem številu.

— Smrtina kosa. Včeraj je umrla v Ljubljani ga. Berta Kušar, roj. Pleiweiss. Pokojnica je bila znana kot izredno simpatična dama. Pogreb bo v sredo ob 16. iz hiše žalosti, Vegova ulica 6, na pokopališču k sv. Križu. Blag ji spomin! Žalostnim rodbinam naše iskreno sožalje!

— Jelisaava Zadravec f. Odličnega narodnjaka, znanega gospodarskega organizatorja g. Jakoba Zadravca v Središču ob Dravi je zadela nenadomestljiva izguba. Umrla mu je včeraj zjutraj soproga Jelisaava, roj. Skrlj iz Varaždina. Sloveči gostolubni Zadravec dom je z blago pokolnico resnično izgubil tri ogle. Redke so rodbine, kjer bi vedno vladala neskaljena srčna harmonija, kakor je bilo to pri Zadravcih. Pokojnica je bila po srcu in tudi po zunanosti plemenita in lepa žena, ki si je znala priboriti spoštovanje vsakogar, kdor je prišel z njo v dotiko. Ob strani svojega moža je delala neumorno, da je obrnila in še pomnožila blagostanje rodbine. Pri tem pa je imela vedno radodarno odprte roke tudi za reveže in dobrotelost sploh. Na stotine je ljudi, ki jim je bila pokojnica kistna in birmna botra, na stotine otrok je obkralila in obdarovala. Zato žaluje za njo ob prezgodnji smrti ves okraj. Pogreb bo jutri, v sredo ob pol 2. popoldne. Bodi res

blagi pokojnici trajen skomin! Iskreno sožalje hudo zadetemu soprogu in sinu edincu!

— Statistika o stanju živine v naši državi. Na včerajšnji seji narodne skupščine je poljedelski minister v svojem eksponatu navedel tudi primerjalno statistiko o stanju živine v naši državi. Statistika je stara, ker izvira še iz l. 1919, vendar v toliko zanimiva, ki kaže sliko o stanju našega poljedelstva. L. 1919 je bilo v celi državi 93.570 konj, dočim je bilo l. 1914. v predvojni Srbiji 155.776 konj. Leta 1919. smo imeli v celi državi 4.555.220 glav govede, a Srbija l. 1914. 6.276.855 goveje živine. Leta 1919. je bilo v celi državi 2.972.505 svinj, a v Srbiji sami l. 1914. 5.233.950. Leta 1919. je bilo v celi državi 5.249.667 ovac, a v Srbiji sami leta 1914. 11.570.260 ovac. Ta primerjalna statistika jasno govori, kako globoke rane je svetovna vojna zasekala našemu poljedelstvu in kako je sovražnik, zlasti Nemčija, izčrpal kontingent naše živine.

— General Plastiras mora zapustiti našo državo. V nedeljo je prišel iz Skoplja v Beograd general Plastiras. Po Beogradu so se razširile vesti, da je general Plastiras poskušal se sestati z bivšim grškim kraljem Jurjem, ki je gost na našem dvoru. Uradno te vesti kratko zavračajo kot neresnične. Včeraj so naše oblasti naprosile generala Plastirasa, da naj bo tako ljubljani, da v najkrajšem času zapusti našo državo. Verjetno je, da v nekaj dneh odpotuje v Francijo.

— Pevsko društvo »Sava« gostuje na praznik sv. Jožeta 19. tm. ob 4. uri popoldne v sokolski dvorani na Ježici. Izg. Kovačevega študenta in »Štemphar mlajši«. K obliki udeležbi vabita Sokol Ježica in pevsko društvo »Sava«.

— Odsek za zgradbo Sokolskega doma v Mariboru priredi v četrtek dne 18. t. m. v Narodnem domu zabavni večer pod imenom »Jožefov sejem«. Na sporedu so poleg godbe in plesa še razne seimske zaimivosti tako, da bo ta povsem nova prireditve v Mariboru nudila vsakomur dovolj prijetne zabave. Naj toraj nihče ne zamudi posetit ta »Jožefov sejem«.

— Smrt uglednega Zagrebčana. Včeraj popoldne je v Zagrebu umrl v visoki starosti 79 let trgovec Anton Kontak. Pokojnik je bil eden najuglednejših zagrebskih obrtnikov, ki se je mnogo tudi udeleževal v javnem življenju. Bil je okoli 25 let podpredsednik obrtniške zbornice, 7 let zagrebski podžupan in 16 let predsednik Hrv. obrtne banke. Osnovalec je »Obrtnu udruga za štednjo i predumaj«, čije predsednik je bil polnih 28 let. Spisal je tudi več manjših strokovnih del. Zadnji dve leti se je pokojni popolnoma umaknil iz javnega življenja. Blag mu spomin!

— Številni stavki in nesreč v Zagrebu l. 1925. Preteklo leto je bilo v Zagrebu 7 stavk, stavalako pa je 806 oseb. Opažati je bilo nadaljnje rapidno padanje stavk. V letu 1921 je bilo 47 stavk, stavalako pa je 7575 oseb. Smrtnih nesreč pri delu je bilo lani 15, težkih nesreč 202 in 316 lažjih.

— Slovenka obsojena v Zagrebu. Pred zagrebskim sodiščem se je te dni zagovarjala 28letna služkinja Jospina Jančar iz Laz, ki je županiku Habuneku odnesla razno obleko v vrednosti 10.000 Din, nato pa pobegnila v Italijo. Kmalu se je vrnila v Zagreb, kjer so jo prišli. Obsojena je bila na dve leti ječe.

Iz Ljubljane

— Iz Zdravstvenih izkaz mesta Ljubljane. V času od 8. do 14. marca je umrlo v Ljubljani 40 oseb in sicer 18 moških ter 22 žensk (tuejev 15). Smrtni vzrok: influenza 2, druge nalezljive bolezni 1, jetika na sopilih 6, rak 2, bolezen na srcu 5, pljučnica 4, vnetje ledvic 1, prirojena slabost 5, starost 4, samomor 1, druge bolezni 9. Med tem časom se je rodilo 32 otrok, 14 dekčev (Imrtvo-rojen) in 18 deklic. Naznanjene nalezljive bolezni: škriatinka 1, ošpice 2, davica 4, dremavica 1 in dušilni kašelj 4 slučaji.

— Iz Predavanja v društvu »Sočas«. V soboto 20. t. m. predava v salonu pri »Levu« g. prof. Josip Bačič o Josipu Juraju Strossmayerju. K temu lepemu predavanju vabimo vse Sočane in prijatelje društva. Začetek točno ob 21. zvečer. Vstop vsem prost.

— Iz Na XII. rednem občnem zboru društva slušateljstva Juristične fakultete je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Petrovič Miran, podpredsednik Stefanovič Danilo, tajnik Rupnik Leo, blagotnik Korky Rudolf, knjižničarja Mašera Marian in Valant Fran, odborniki France Adolf, 327

— Iz Splošnega ženskega društva izredna seja je danes v sredo 17. marca ob 5. popoldne v društvenih prostorih. 326/

— Otroške obleke. Kristof-Bučar.

— »NIGRIN« je najboljša in najcenejša domača krema za čevlje in usnje. — Zahtevajte ga v vseh trgovinah! 2-T

Darujte za Sokolski Tabor

Kaj zanima Dunajčane

Kdaj bo konec finančne kontrole. — Grofica s tujim potnim listom. — Gledališka kriza. — Sport za male in velike. — Moški za svoje pravice.

Dunaj, 14. marca.

Ako prebirate doli v Jugoslaviji »Neue Freie Presse«, »Arbeiter-Zeitung« in druge dunajske liste, ki prihajajo k vam, si pač mislite, kako zelo se zanimajo Dunajčani za politiko, ne le za svojo domaco, ampak tudi za drugo. Saj imate v listih o politiki cele strani, o drugih dogodkih pa le kratke beležke. A to je le v listih tako. Ako pridete v dunajsko kavarno, v restavracijo ali vinski brolg a tudi v salon današnjih mogotcev, dobite popolnoma nasprotno sliko. O politiki boste slišali le malo, tem več pa o družabnih skandalih in skandalčkih, o gledaliških prepirih, o filmu in radiju, pa tudi o sodnji, ki nudi zlasti zadnje mesece mnogo gradiva za klepetanje.

Oficijelni politiki avstrijske republike se vsake svete čase na novo zgrajajo, da Zveza narodov noče ukiniti svoje kontrole in svojega varuštva nad avstrijskim gospodarstvom. Avstrijsko, posebno pa še dunajsko prebivalstvo to vprašanje prav malo razburja. Ljudje vedo, da je državna uprava prišla v mnogo solidnejše vode, odkar stoji nad ministri in politiki sicer izredno prijazni, a zato nič manj nedostopni gospod Zimmermann, nekdanji amsterdamski župan, sedaj že par let od Zveze narodov postavljenu kontrolor Avstrije. In ko se je te dni izvedelo, da se g. Zimmermannu na Dunaju tako dopade, da se hoče tukaj stalno naseliti, so Dunajčani in Dunajčanke na to jemalo ponosni. Ne ovira jih njih bav-bav, ki jim ga rišejo nekateri listi, češ da dela radi te svoje namere Zimmermann še osebno na podaljšanju mednarodne kontrole. Ei. Dunaj je pa vendar lep in prijeten, da si ga hoče izbrati za svojo novo domovino tudi tako velik gospod, kakor je danes generalni komisar Zimmermann! To je refren in stalni odmev vseh teh razgovorov.

A več nego o mednarodni kontroli in generalnem komisarju govore Dunajčani o gledališki krizi, ki kar noče ponehati. Komaj je poravnana ena afera, že se pojavi druga. Vmes pa kakor Damoklejev meč neprestane grožnje zdaj tega zdaj onega ravnateljstva, da bo moral obrat reducirati, osebje odpustiti. Nekateri ravnatelji so to že tudi res storili. Cela vrsta igralcev in igralk, ki so bili še nedavno ljubljenci vesele dunajske publike, je danes brez službe in brez kruha. Nekateri se znajo pomagati, se preživljajo na način, ki ga nihče ne pozna, drugi pa nimajo dovolj odporne sile in obupujejo. Ravno te dni se je zastupila mlada, lepa igralka Lilly Berley, ki je bila pred meseci odpuščena in ni mogla dobiti novega angažmana. Ljudje sočustvujejo z njo, a sedaj je prekasno.

Mnogo se šušlja te dni o neki drugi aferi, ki se je zgodila v tukajšnjem diplomatskem svetu. V veliki dunajski družbi je igral odlično vlogo italijanski generalni konzul grof Sacco, ki ima elegantno lepo ženo. Grofica je nedavno angažirala za svoja dva otroka neko nemško vzgojiteljico. Ljudje so opazili, da sta si vzgojiteljica in grofica po zunanosti zelo podobni, a se niso radi tega posebno razburjali. Te dni pa je prišla vzgojiteljica na policijo, kjer je izjavila da je zapustila službo pri grofovskem naru, da pa ji grof neče vrniti potnega lista, ki mu ga je bila ob nastopu službe izročila. Policija je sicer zadevo preiskovala, ni pa hotela ali si ni upala nastopiti proti tujemu diplomatskemu funkcionarju. Vzgojiteljica, ki je nemška državljanka, je zato prošila za intervencijo nemško dunajsko poslaništvo. Ko je tako naposled prišla do svojega potnega lista, je videla, da je z njim nekdo večkrat potoval. Očividno je morala biti to grofica sama, ker le na njo so se vjemali v potnem listu navedeni osebni podatki. Grofica je morala na to spekulirati že poprej, iz raditega izbrala za vzgojiteljico žensko, ki ji je bila na zunaj skoraj enaka. Misteriozno zadevo preiskujejo sedaj diplomati. Bržčas jo bodo z ozirom na odlično pozicijo grofa in grofice na ta ali oni način zatašali in širša javnost ne bo nikdar zvedela, zakaj se je grofica vozila s tujim potnim listom. Veliko zadoščanje je vzbudila zlasti med nižjimi konzumentskimi sloji občudba, ki jo je včeraj izreklo višje dunajsko sodišče. Obsodilo je namreč lastnike in nameščence znane dunajske mlekarne »Germania« na težke zaporne kazni od 6 mesecev do poldruga

leta, ker so skozi več let prodajali slabo mleko. Dunajčani se nadejajo, da bo ta drakonična kazen vplivala svarilno tudi na druge prodajalce živil, ker bi bilo že nujno potrebno.

Na originalno misel so prišli izdajatelji znane dunajske družabne revije »Die Bühne«, ki se sploh trudijo na vse pretege, da bi postalo njihovo glasilo čimbolj popularno. Sedaj so razpisali velike sportne tekme za otroke od 3 do 12 let. Otroci lahko tekmujejo s svojimi vozili vseh vrst, z bicikli, z avtomobilčki, z vozički za punčke itd., pa tudi peš. Kakor »Die Stunde«, ki izhaja v istem založništvu, ponosom sporoča, se je prijavilo za te tekme nad 1.000 otrok. Tekme se bodo vršile v nedeljo in bodo vse posnete tudi v filmu.

Da se ves Dunaj, tudi nesportni, silno zanima za današnje nogometno tekmo med Češkoslovaško in Avstrijo, je samoumevno. Udeležba bo gotovo ogromna. Ko prejmete moje poročilo, boste gotovo vedeli že tudi rezultat. Dunajčanje, ki so tudi v sportu patriotje, so trdno uverjeni, da bo zmagala Avstrija, skeptiki pa kažejo na lepe uspehe praških nogometašev in svare pred velikim optimizmom.

Naj naposled omenim še pokret, ki zna izzvati tudi drugod precej simpatij med moškimi svetom. Skupina dunajskih samcev in ločencev se je združila v »Zvezo za moške pravice«, ki se hoče zlasti odločno boriti proti baje mnogo prevelikim alimentom, ki jih morajo moške plačevati nezakonskim otrokom in ločenim ženam. Zahteva dalje reformo zakonske določe, ki omogoča nezakonski materi, da svoobodno izbira očeta svojemu otroku med moškimi, ki so v kritičnem času z njo spolno občevali. Sklicuje se pri tem na najnovejšo zdravniško teorijo, da je mogoče očetovstvo določiti potom krvne analize, in zahteva, da se ta dokaz pristopi vedno, kadar je očetovstvo sporno. M. P.

Iz Celja.

—c Koncert Kroeimer - Sancin, ki se je v soboto zvečer vršil v mali dvorani Celjskega doma, je uspel jako dobro. Umetnika sta za svoje izvajanje zela mnogo priznanja. Obisk je bil srednji.

—c Glavni zastop Banka Slavije je odšel v Vrvarski ulici. Posle vodi g. Privšek, ki je bil zato nalašč poslan v Celje iz Ljubljane.

—c Fantovski pretep. V nedeljo popoldne so se v Arjavski stropi v pijanosti fanje. V pretepu sta bila težko poškodovana in prepeljana v celjsko bolnico hlapec Vincenc Sirše in dninar Adam Knez.

Sport

Avstrija - Češkoslovaška 2 : 0

Kakor smo poročali že včeraj, je Avstrija uspešno rehabilitirala svoj lanskeletni poraz v Pragi s 3 : 1. V nedeljo je avstrijska enajsterica na Dunaju zmagala nad timom Češkoslovaške z 2 : 0. Zmaga Avstrije ni presenetila, ker je Češkoslovaška morala radi obolenosti svojih najboljših igralcev, Kolenatija, Silnega in Černega v zadnjem hipu dvakrat spreminjati postavbo svojega tima in poslati v boj znatno oslajbeno enajsterico.

Tekma se je vršila ob lepem vremenu na igrišču Hohe Warte v navzočnosti 40.000 gledalcev. Zmaga Avstrije je bila zaslužena, odločiti sta pred vsem boljša krilska vrsta in boljša obramba. Sicer je Kada, centerhalf Češkoslovaške, daleko nadkriljeval vse krilce na igrišču, njegova dva partnerja Plohr in Mahrer pa nista mogla nadomestiti Kolenatija in Černega.

Ansambel Avstrije je bil dobro izenačen; skoraj vsak mož je bil na svojem mestu. Le trio je igral neravno. Najnevarnejši je bil zopet mali Cutti na krilu, ki je zabil prvi gol, drugega pa Hierländer. V krilski vrsti je briljiral Resch, obramba Tandler-Blum pa je stala kakor zid.

Sodil je Madžar Ivancich z malimi pogreškami, ki pa niso bistveno vplivale na potek igre.

— Mariborski nogomet. V nedeljo je zmagal Maribor nad Merkurjem 5 : 3. Rapid pa je nepričakovano podlegel s 4 : 2 Čakovcu. Stanje prvenstva v Mariboru je sedaj: Rapid 12, Maribor 11, Merkur 8, Ptuj 5, Mura 2 in Svoboda 0 točk.

— Občni zbor S. K. Slovan. Na rednem občnem zboru S. K. Slovana je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Doršec, podpredsednik Cimperman, tajnik Bucik, blagotnik Kumaner, gospodar Brvar, tehn. nadz. Cimperman, odh.: Volkar, Černivec, škofic; namestnik: Mejač. Pip ter rev.: Raška, Lunđer. V imenu L. N. P. se je udeležil občnega zbora predsednik L. N. P. g. Jaklič.

Danes ob 4., 6., 8. in 9. uri MONTE CARLO

Sodelujejo najboljši francoski gledališki igralci.

Solnce, palme, morje, lepe žene, elegantni gospodje, aristokracija, razkošnost in igra. To so motivi tega najmodernejšega francoskega vefelima. Kdor se ni bil v Monte Carlu, naj si ga pride ogledat v filmu in ostancu mu neizbrisni vtisi. Prekrasni naravni posnetki cvetoče rivjere in lahkomiselnega Monte Carla. Kolo sreče se vrti in milijoni ginevajo v strasti igre.

Pri vseh predstavah svira prvovratni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica.
Teflon 124.

Nova Osram

enotna svetiljka bodočnosti.
Peste na novo obliko hruške!

Gospodarstvo

Nov volilni red Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Ministrski svet je končno odobril novo, od ministra Krajača predelano uredbu o volilnih in drugih predpisih za ljubljansko trgovsko zbornico. Zbornica se bo imenovala v bodoče »Zbornica za trgovino, obrt in industrijo« v Ljubljani. Obsega področje ljubljanske in mariborske oblasti. Deli se za enkrat v tri odseke (trgovinski, obrtni in industrijski), minister pa lahko ustanovi na predlog zbornice še nove odseke. Zbornica šteje 48 članov, v vsakem odseku po 16; od teh morajo 4 biti iz Ljubljane, 4 iz ljubljanske, 8 pa iz mariborske oblasti.

Vsak odsek ima 4 volilne kategorije, vsaka kategorija po 4 člane in 4 namestnike, po 1 iz Ljubljane in 3 iz mariborske oblasti. V trgovinskem odseku imajo volilno pravico: v I. kategoriji tisti, ki plačujejo najmanj 500 Din pridobitnega davka; v II. kat. tisti, ki plačujejo najmanj 75. in III. kat. 25 in v IV. pod 25 Din. V obrtnem odseku so davčne postavke za kategorije 70 Din, 35 Din in pod 15 Din; v industrijskem odseku pa 6000, 400, 150 in manj kot 150 Din.

Aktivno volilno pravico imajo fizične osebe obeh spolov, ki so naši državljani in vodijo v področju zbornice samostojno ali kot javni družabniki kakor trgovsko, obrtno, industrijsko ali rudarsko podjetje. Pravne osebe vrše volilno pravico po svojem zakonitem zastopniku, ki mora biti v ta namen posebej pooblaščen. Pasivno volilno pravico imajo samo moški, stari najmanj 30 let, ki imajo že 2 leti aktivno volilno pravico in stalno bivališče v področju zbornice. Pasivno volilno pravico imajo volilci samo v tistem odseku, v katerem imajo tudi aktivno.

Volitev se vrši po odsekih in kategorijah. Volitev je direktna in tajna. Člani se volijo na 6 let, vendar pa tako, da se menja vsaka tri leta polovica. Volitve odredi trgovinski minister na stroške zbornice. Volilna komi-

sija tvorijo 1 višji sodnik kot zastopnik vlade, 1 zastopnik mesta Ljubljane in 6 zastopnikov zbornice.

Komisija razdeli volilce po kategorijah in sestavi volilni imenik, ki mora biti razgrnjen 14 dni pri zbornici in vsakem davčnem uradu. Reklamacijsko pravico ima vsak, kdor je vpisan v volilni imenik. Komisija mora rešiti vsako reklamacijo v 7 dneh. Volilna komisija pošlje najmanj 14 dni pred volitvami vsakemu volilcu po pošti izkaznico in službeno glasovnico s kuverto. Izpolnjene glasovnice se izročijo v zaprtih kuvertah osebno ali pa pošljejo po pošti volilni komisiji. Vsaka oseba sme poslati oz. izročiti samo eno glasovnico. Glasovnice morajo biti izpolnjene z roko ali na stroj. Značeno mora biti imeno, poklic in bivališče kandidata. Izvoljeni so tisti kandidati, ki dobe relativno večino. O izvolitvi obvesti predsednik komisije kandidate v priporočenem pismu. Kdor v 14 dneh ne odgovori, da je mandat sprejel, se smatra, da je izvolitev odklonil, in na njegovo mesto pride namestnik.

Zadnji odstavki uredbe govori o otvoritvi in konstituiranju Zbornice. Čas otvoritve določa trgovinski minister. Na otvoritveni seji izvoli zbornica z absolutno večino predsednika in toliko podpredsednikov, kolikor ima odsekov. Podpredsedniki so obenem načelniki svojih odsekov.

Uredba stopi v veljavo z dnem, ko bo objavljena v službenih novinah.

—g Oddaja železnih restavracij v zakup. Prometni minister je izdal odlok, da se morajo oddajati vse železniške restavracije v zakup na enak način. Razpisati se morajo ofertalne licitacije. Reflektanti si morajo pravočasno preskrbeti originalne dokumente in priložiti prošnjo. Rok zakupa traja tri leta. O oddaji v zakup sklepajo ravnatelji železniške direkcije, če ne pretega najemna 20.000 Din, pri najemini do 100 tisoč generalni direktor železnice, nad 100 tisoč pa prometni minister.

—g Novi konkurzi v Beogradu. Pri beogradskem trgovskem sodišču so odprti trije novi konkurzi, in sicer nad novačnico Franja Fišerja, nad delavnico tapetnika Kravariča in nad delavnico Jovana Dokića.

—g Promet reškega pristanišča. Uvoz in izvoz preko reškega pristanišča je značil-

1. 1925. tretjino predvojnega prometa. Leta 1923 je znašal celokupni promet 22.585.007 met. stotov, leta 1924 — 4.024.390 in 1. 1925 — 1.578.956. Uvozi se največ fosfata, premoga, železne rude, riža, mineralnega olja, vina in posameznih delov strojev, izvozi pa gradbenega lesa, sladkorja, koruze in graha.

—g Združene papirnice Vevče, Gorica ne in Medvode d. d. v Ljubljani so imele dne 13. marca t. l. bilančno sejo upravnega sveta. Sklenilo se je predlagati obnemu zboru delničarjev, ki se bo vršil v petek dne 9. aprila 1926 ob 16. uri popoldne v prostorih Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, da se z ozirom na doseženi dobiček m. n. ulega poslovnega leta v iznosu Din 3.054.568,48 izplača za leto 1925 11 odstotna dividenda.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo 60 kg rdeče lošilne gnote N (Poliermasse), za dobavo 42.000 škatic vžigalic; do 26. marca t. l. za dobavo 6 komadov kontrolnih ur ter za dobavo bakrenih plošč za lokomotivne peči. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije.

VIMEČETE SKOZ OKNO!

če kupite nogavice brez žiga „ključ“, kar eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro, zeleno ali zlato)

„ključ“

traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepričate se!

—g Licitacija podjetja Dobrljin-Drvar. Dne 18. aprila se bo vršila ponovna licitacija šumarskega podjetja Dobrljin-Drvar. Pogoji so ostali isti. Spremenjene so samo določbe o ponudbah. K licitaciji ne bo pripuščen nikdo razun licitatorov in članov komisije.

—g Prodaja. Pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani se bo vršila dne 12. aprila t. l. ofertalna licitacija glede prodaje 50 tisoč kg škartiranega papirja, ki se mora uporabiti le za izdelavo papirja ali lepence. — Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Podpirajte Društvo slepih!

To in ono

Španska kraljica reformira modo

V par dneh objavi španska kraljica velik manifest, ki bo naperjen proti sedanjim modi. Španska kraljica pozove namreč v tem manifestu špansko ženstvo, da se zoperstavi novi modi kratkih rokavov, golih rok in golih ramen in da se povrne k starim tradicijam.

Po poročilu londonskega lista »Daily Mail« je baje španska kraljica sklenila izdati ta manifest na željo papeža, ki vzdržuje z madridskim katoličkim dvorom zelo prijateljske stike. Španska kraljica se že oblači v smislu napovedanega manifesta. Pred par dnevi se je pojavila v tej novi obleki ki ji sega do vratu, rok in nog, tako da povzroča utis samostanske halje. Umevno je, da je obleka kraljice v družbi vzbudila veliko začudenje in celo prikrito razočaranje. Dame so se začudeno spogledovale in baje so se celo bale, da se je kraljici zmešalo. Kraljica pa je razbrala damam na obrazih to začudenje ter jim sama razložila namen in vzrok svoje modne novotarije, pri čemer se je sklicevala na papeža.

Pariški listi, ki španskemu dvoru radi germanofilske politike tekom svetovne vojne in zdaj niso posebno naklonjeni, zatrjujejo, da si je španska kraljica izmisli željo sv. očeta v Rimu, ki da se sploh v tej stvari ni obrnil nanjo. Namigujejo, da je vzrok

docela drugačen in prav nič idealen. Kraljica se baje v zadnjem času neusmiljeno debelila. In to da je pravi vzrok zakrite mode, ki jo hoče kraljica na enkrat urediti.

Vsekakor bo zanimiv ta dvoboj med kraljico Španije in kraljico Mode. Kakor uči zgodovina, bo poražena prva.

Karijera ameriškega novinarja

»Central News« poroča iz New Yorka, da je preminul eden najodličnejših novinarjev Združenih držav, Edward Scribba. Mož je bil lastnik 23 dnevnikov. Najvažnejši njegovi dnevnik so izhajali v Cincinnati in v Pittsburgu. Smrt je ameriškega novinarja dohitela ob obali republike Liberia v Afriki. — Mož je namreč spadal med najbogatejše ljudi Združenih držav in si je dolgočas preganjal s svetovnimi popotovanji na lastni luksuzni jahti. Leta 1920. je prepuštil svoje ogromno premoženje upravi sina-edinca. Svojo bajno karijero je pričel kot navaden reporter. Kmalu je zaslovel s finimi opisi škandaloznih kronik in se povzpел do prvega novinarja Združenih držav. V starih letih se ga je polotila strast potovanja po neznanih morjih. Na svoji jahti je imel veliko biblioteko naučnega značaja. S sabo je jemal po par tajnikov, ki so mu morali čitati iz novih knjig. Na jahti je vladala upravnost samostanske molččnosti in mir. Moža je zadela kap. V testamentu je določil, naj ga pokopljejo na morju.

Ključavničarski pomočnik

zmogel slovenskega in nemškega jezika, vaje vsakršnega dela — išče stalno mesto. — Ponudbe pod »Pošten/381« na upravo »Slov. Narodas«.

Gospodično,

ki bi podučevala laščino v večernih urah — išče zakonski par. — Naslov pove upravo »Slovenskega Narodas«.

Na stanovanje

in hrano se sprejmeta dva dijaka, event. dijaki nji. — Ponudbe na upravo »Slov. Narodas« pod »Zračna soba/835«.

Krojaški pomočnik

za veliko delo se sprejme takoj v stalno delo. — Peter Capuder, Ljubljana, Wolfova ulica št. 1. II. nadstropje. 840

Dobra šivilja

gre šivat na dom. — Jerina, Ljubljana, Križevniška ulica 8. 829

Narodna

knjižarna, Ljubljana, Prešernova ul. št. 7 — prodaja po zelo nizki ceni 3 obešalne izložbene omare, 1 registorino blagajno, 3 obložnice za plinovo luč, 1 plinovo peč, 1 pisalni pult in več drugih predmetov za opremo trgovine. 801

Ne kupujte avtomobila, dokler ne posetite razstavnega prostora

„CITROEN“

na MEDNARODNI IZLOŽBI AVTOMOBILOV V ZAGREBU 21. do 28. marca 1926.

Nepopisno gorje je zadelo naš dom. Danes ob pol 7. uri zjutraj nas je po daljši mučni bolezni za vedno zapustila naša iskreno ljubljena in ljubeča mamika, gospa

Jelisava Zadravec roj. Srkulj
soproga paromlinarja in veleposeselnika

v 55. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo, 17. marca ob pol 4. pop. v Središču.

Maše zadušnice se bodo darovale dan po pogrebu t. j. četrtek ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Duha v Središču in v Slomškovi kapelici v Mariboru.

Središče ob Dravi, dne 15. marca 1926.

Jakob Zadravec, soprog
Jurica, sin edinec.

893

OREHE

domača prodaja M. Goršak & Co., Ljubljana, Prečna ulica št. 4 (vhod Mestna zastavljalnica) 854

Sveže ribje olje

najboljše znamke — se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Naročila se točno izvršujejo. 205/L

Absolventinja

trgovskega tečaja, zmogla slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, perfektno slov., stenografije, strojepisja in vseh pisarniških del — išče službo v pisarni ali trgovini kot blagajničarka. — Ponudbe pod »Vesča/379« na upravo »Slov. Narodas«.

Trg. pomočnik

izurjen v špecerijski trgovini — išče službo, event. tudi za skladiščnika. Nastopi lahko takoj. — Dopisi pod »Nastop takoj 837« na upravo »Slovenskega Narodas«.

DETEKTIV

Sherlock Holmes

in njegovi znameniti delovila.

Zvezek 1. Skrivnost mlade vdove. Zv. 2. Samo kapija tinte. Zv. 3. Gospa s kanarskim brljantom. Zv. 4. Zaklad trgovca s sužnj. Zv. 5. Kakor su prjeli Jacka raspasara. Zv. 6. Londonski ponarejalci denarja. Zv. 7. V rakvi kraj bombe. Zv. 8. Plemič - tat. Zv. 9. Grob v svetliniku. Vsak zvezek z naslovno sliko v barvah obsega popolno povest. Cena za zvezek franko s pošto Din 8. — Naročila sprejema: Gijane Trpinac, knjigotržec ZAGREB. Prendov čev trg 1

Napredaj več sto

divjih kostanjev

kakor tudi vseh vrst sadnih dreves po nizki ceni pri Jakob Pintarju, sad-jerejcu, Sv. Tomaž, pošta Škofja Loka. 836

Moška obleka

(črna) za srednjo postavno, dobro ohranjena, na prodaj. — Ponudbe pod »Obleka/833« na upravo »Slov. Narodas«. 833

Veliko denarja izgubite

ako pred Veliko nočjo kupite ČEVLJE drugod, kakor v detaljni prodaji trvdke

Karl Pollak d. d. Ljubljana
Dunajska cesta 23 — na dvorišču

Hranite svoj denar za Veliko noč!

Našim odjemalcem prinesemo za Veliko noč veliko presenečenje. — Čitajte pazljivo ta časopis v prihodnjih 14 dneh in shranite si ta oglas! — Izrežite ga!

Danes nas je zapustila naša preljuba mamica oziroma stara mamica, tašča, sestra in teta, gospa

Berta Kušar roj. Pleiweiss

Pokopali jo bomo v sredo, 17. marca 1926 ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Ve-gova ulica 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. marca 1926.

Rodbine: Kušar, Zamida, Košir

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

828